TR 07-04-09 katern 2 pagina 28

Kinderen kunnen nooit te vroeg aan Engels beginnen

Basisscholen willen hun leerlingen best een vreemde taal aanbieden. Jammer dat de overheid het daarbij laat afweten.

Kees de Bot, Jindra Divis en Karel Philipsen
voorzitter Platform Vroeg Vreemdetalenonderwijs, directeur Europees Platform en directeur Early Bird Programma Rotterdam

Victoria en Laura gaan Engels leren. FOTO ANP

Vroeg beginnen met vreemdetalenonderwijs, liefst in groep 1 van de basisschool is een van de pijlers van het Europese taalbeleid. Nederland loopt daarin achter bij andere landen.

Dit komt niet omdat de scholen geen interesse zouden hebben, maar omdat de overheid geen sturing geeft aan dit proces en eerder schijnbaar met tegenzin gedoogt dat scholen het initiatief nemen. Hoe groot de vraag is, blijkt uit de belangstelling: dit jaar hebben zich meer dan 70 nieuwe scholen bij het Europees Platform gemeld die met vroeg vreemdetalenonderwijs willen beginnen. De meeste met Engels, maar anderen ook met Frans en Duits.

Waarom is vroeg beginnen met talenonderwijs een goed idee? Onderzoek laat zien dat vroeg beginnen met een vreemde taal tot een betere taalvaardigheid leidt dan laat beginnen. Ook laat het zien dat vroeg beginnen met een vreemde taal niet slecht is voor de ontwikkeling van het Nederlands als eerste of tweede taal en dat allochtone kinderen evenveel Engels leren als autochtone kinderen. Ouders zijn enthousiast, kinderen zijn enthousiast, schoolleiders en leerkrachten willen het graag, maar de overheid neemt een te afwachtende houding aan. Juist nu is er sturing vanuit de overheid nodig, omdat er wel degelijk problemen zijn die het enthousiasme van scholen kunnen remmen.

Het grootste probleem is het tekort aan leerkrachten die Engels of een andere vreemde taal kunnen geven op de basisschool. Een aantal experimentele scholen is zo gelukkig geweest dat ze een leerkracht met een goede taalvaardigheid in huis hebben of een *native speaker* hebben kunnen aanstellen. Als de aantallen groter worden zal dat echter niet meer lukken, nog afgezien van de vraag of native speakers ook automatisch ook betere leerkrachten zijn. Maar de zittende en komende leerkrachten moeten wel op behoorlijk niveau Engels spreken en de didactiek van talenonderwijs aan jonge kinderen onder de knie hebben.

Er is behoefte aan gerichte modules in de opleiding en aan een uitgebreid nascholingsaanbod. Er moet voor met name de jongste groepen meer materiaal worden ontwikkeld, en scholen moeten een algemeen taalbeleid ontwikkelen waarin het Engels (of een andere vreemde taal) een plaats heeft. In dat beleid moeten verschillende talen niet als concurrerend worden gezien, maar als elkaar versterkend. Kennis van het Engels gaat niet ten koste van het Nederlands, maar draagt eraan bij. Wat een leerling leert over de ene taal is ook relevant voor andere talen.

Wat moet er gebeuren? Basisscholen moeten ruimte krijgen om Engels (en in het Engels) te onderwijzen. Daarbij moeten scholen kunnen aansluiten bij de meest natuurlijke manier waarop jonge kinderen talen leren, namelijk door de taal in een zinvolle context aan te bieden. De 15 procent van de onderwijstijd die de Onderwijsraad onlangs als pilot voorstelde is heel realistisch. Engels (en liefst ook andere talen) moet een stevige plaats krijgen in de opleiding en nascholing van leerkrachten. Er moet een systeem van kwaliteitscontrole worden opgezet. Tenslotte is versterking van het coördinerende orgaan op landelijk niveau nodig om bestaande initiatieven en noodzakelijke ontwikkelingen te sturen.